

# DENTAL AND MEDICAL PROBLEMS

**Former: Wrocławska Stomatologia**

SEMIANNUAL

2002, Vol. 39, No. 2

**Publisher**

Official Organ Wrocław Medical University and Polish Stomatological Association

**Editor-in-Chief**

TOMASZ KONOPKA

**Vice Editor-in-Chief**

HANNA GERBER-LESZCZYSZYN

**Secretary**

HALINA PANEK

**Editorial Board**

TERESA BACHANEK (Lublin), MARIA BUSCEMI (Palermo, Italy), TADEUSZ CIEŚLIK (Katowice), UWE ECKELT (Drezno, Germany), STEFAN FLIEGER (Poznań), MICHAŁ JELEŃ (Wrocław), URSZULA KACZMAREK (Wrocław), ZDZISŁAW KRYSIŃSKI (Poznań), PIERRE LAFFORGUE (Lille, France), ANNA MAJEWSKA (Wrocław), ADAM MASZTALERZ (Wrocław), TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA (Poznań, Wrocław), LESZEK PARADOWSKI (Wrocław), BOGUMIŁ PŁONKA (Wrocław), STANISŁAW POTOCZEK (Wrocław), JADWIGA SADLAK-NOWICKA (Gdańsk), JACEK C. SZEPIETOWSKI (Wrocław), STANISŁAW SZYMANIEC (Wrocław), TOMASZ TOMASZEWSKI (Lublin), GRAŻYNA WILK (Szczecin), STEFAN WŁOCH (Poznań), JAN WNUKIEWICZ (Wrocław), MAGDALENA WOCHNA-SOBAŃSKA (Łódź), WANDA WOJTKIEWICZ-ROK (Wrocław), ANDRZEJ WOJTOWICZ (Warszawa), DARIUSZ WOŁOWIEC (Wrocław), MAREK ZIĘTEK (Wrocław)

**Technical editorship**

MARIOLA ABKOWICZ, DAGMARA DROZD, MAŁGORZATA KUNIEWSKA-KAUCZ,  
URSZULA MAĐRZAK

**Address of Editorial Office**

Wybrzeże L. Pasteura 2, 50-367 Wrocław, Poland  
tel. /fax +48 (71)784-00-32  
e-mail: dmp@stom.am.wroc.pl

Redakcja „Dental and Medical Problems”  
składa serdeczne podziękowania za wieloletnią współpracę  
w Komitecie Redakcyjnym „Wrocławskiej Stomatologii”:

prof. dr. hab. FRANCISZKOWI MRAZOWI,  
prof. dr. hab. FELIKSOWI ĆWIORZE,  
dr n. med. ANNIE SOBOLEWSKIEJ,  
dr. n. med. ADAMOWI ZAWADZIE,  
dr n. med. BARBARZE WARYCH

**Punktacja: KBN – 2 pkt, Index Copernicus – 2,15 pkt**

Streszczenia: [www.stom.am.wroc.pl/dmp](http://www.stom.am.wroc.pl/dmp)

Redakcja nie odpowiada za treść reklam

Opracowanie typograficzne i projekt okładki: Maciej Szłapka

Skład i łamanie: Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF

Druk i oprawa: Wrocławska Drukarnia Naukowa PAN im. S. Kulczyńskiego Sp. z o.o.

## Spis treści

Od Redaktora .....	161
Nowi członkowie Rady Naukowej .....	163

### Artykuł redakcyjny

ANDRZEJ WOJTOWICZ, SŁAWOMIR CHABEREK, MAŁGORZATA HULISZ-SECOMSKA, MITSUO YAMAUCHI, KAZIMIERZ OSTROWSKI: Zaburzona architektonika włókien kolagenowych zębiny w przebiegu dysplazji zębinowej typu I .....	169
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

### Prace oryginalne

KRZYSZTOF BORYSŁAWSKI, WIESŁAW KURLEJ, BOHDAN GWORYS: Zmienność otworów żył wypustowych badana na materiale czaszek współczesnych .....	177
RENATA GÓRSKA, JAN KOWALSKI, HANNA GREGOREK, KAZIMIERZ MADALIŃSKI: Wpływ wybranych czynników ryzyka na stan kliniczny pacjentów z chorobą przyzębia – ocena stężenia cytokin we krwi obwodowej .....	183
HALINA PANEK: Badania epidemiologiczne nad modelami funkcjonalnymi okluzji w uzębieniu naturalnym .....	189
PIOTR JĘDRZEJEWSKI, TADEUSZ CIEŚLIK, ALEKSANDER SIEROŃ: Zastosowanie kliniczne wolnozmiennych pól magnetycznych – doświadczenia własne .....	195
TADEUSZ PAWEŁA, JAN KURYSZKO, ANDRZEJ DUBIEL, ZDZISŁAW KIEŁBOWICZ, JERZY RABCZYŃSKI, JAN WNUKIEWICZ: Następstwa przerwania nerwu i naczyń zębodołowych dolnych u królika .....	199
AGNIESZKA SULKA, DOROTA MIERZWA-DUDEK: Leczenie pustego zębodołu z wykorzystaniem promieniowania laserowego średniej mocy .....	205
URSZULA KACZMAREK, AGNIESZKA PATRZYK-LESZCZUK: Kliniczna ocena chemomechanicznego opracowania ubytków próchnicowych .....	211
TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA, JANINA STOPA: Ocena kliniczna i badanie mikroskopowe EBS-Bonding System .....	217
TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA, JOANNA PRZYBYŁ: System łączący Prompt – połączenie z materiałem wypełniającym i strukturami zęba .....	223
URSZULA KACZMAREK, KATARZYNA JANKOWSKA, ELŻBIETA SOŁTAN: Stan uzębienia 4–5-letnich dzieci wrocławskich .....	227
MARCIN MIKULEWICZ, BEATA PANEK, ANNA ZAREMBA: Dzieci z rozszczepem wargi, wyrostka zębodołowego i podniebienia leczone endodontycznie na podstawie materiału Katedry i Zakładu Ortodontji AM we Wrocławiu .....	233
URSZULA KACZMAREK, TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA, MARCIN MIKULEWICZ, WOJCIECH GRZEBIEŁUCH: Badanie gęstości kości wyrostka zębodołowego za pomocą radiografii cyfrowej Digora – badania doświadczalne .....	237
ANNA KURHAŃSKA-FLISYKOWSKA, WŁODZIMIERZ ŁOJEWSKI, KAROLINA SOBOCZYŃSKA, JANINA STOPA, AGNIESZKA WIESIOŁOWSKA: Kliniczne zastosowanie białek substancji podstawnej szkliwa w leczeniu przyzębia .....	241
ZBIGNIEW KOZŁOWSKI: Wpływ przewlekłej niewydolności nerek na zmiany stężenia glukozy we krwi i ślinie mieszanej .....	245

### Prace pogładowe

URSZULA KACZMAREK: Klasyfikacja ubytków oparta na miejscu występowania i zaawansowaniu zmian próchnicowych .....	251
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

TOMASZ KONOPKA, MONIKA RUTKOWSKA: Zapalenie przyzębia jako czynnik ryzyka porodu przedwczesnego – przegląd piśmiennictwa . . . . .	259
DOROTA MIERZWA-DUDEK, MARZENA DOMINIAK: Zmiany patologiczne w obrębie furkacji międzykroczniowych i ich leczenie – przegląd piśmiennictwa . . . . .	265
WOJCIECH BEDNARZ, MAREK ZIĘTEK: Metodyka badań oceniających zabiegi pokrywania recesji dziąsłowych . . . . .	275
JOANNA ANTOSZEWSKA: Mechanizm przemieszczania trzonowców pod wpływem sił zewnątrzustnych	281
EWA JAKUBASZKO: Substancje o działaniu estrogennym uwalniane w środowisku jamy ustnej z materiałów złożonych . . . . .	285
ALINA WRZYSZCZ-KOWALCZYK, BEATA PREGIEL: Leczenie endodontyczne zapaleń miazgi w zębach mlecznych . . . . .	289
TOMASZ DĄBROWA, BOGUMIŁ PŁONKA: Zaczepy teleskopowe – przegląd ogólny . . . . .	293
HALINA PANEK, PAWEŁ BOHATER: Zastosowanie systemów komputerowych do zapisu wybranych danych z badania klinicznego i badań dodatkowych stosowanych w protetyce stomatologicznej . . .	297
HALINA PANEK, TOMASZ DĄBROWA: Zastosowanie systemów komputerowych w wybranych procedurach klinicznych i laboratoryjnych wykonywania protez stałych . . . . .	303

### Prace kazuistyczne

JANINA SZELĄG: Alergia na nikiel – opis przypadku . . . . .	309
MARZENA DOMINIAK, PAULINA LEŚNIAK, KATARZYNA ŁAGOWSKA, ANNA MICHALSKA, MAGDALENA OZGA, AGNIESZKA SZULGAN: Wczesna i odroczone sterowana regeneracja kości przy usuwaniu kłów zatrzymanych – doniesienie wstępne . . . . .	313
MARZENA DOMINIAK, ANNA ZAREMBA, KATARZYNA SKOŚKIEWICZ, EWA PYKA, PAWEŁ STĘPIEŃ: Możliwość pokrycia recesji dziąsła powstałej po chirurgiczno-ortodontycznym leczeniu zębów zatrzymanych – opis przypadków . . . . .	323
ANNA ZAREMBA: Mineral Trioxide Aggregate w leczeniu perforacji twardych tkanek zęba – opis przypadku . . . . .	331

### Sprawozdania

Sprawozdanie z 46 Kongresu GIRSO . . . . .	335
Sprawozdanie z II Zjazdu Polskiego Towarzystwa Dysfunkcji Narządu Żucia (Kazimierz Dolny, 23–25 maja 2002 r.) . . . . .	337
Sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału Dolnośląskiego PTS we Wrocławiu w 2001 r. . . . .	339

# Contents

From the Editor-in-Chief . . . . .	161
New members of the Editorial Board . . . . .	163

## Editorial

ANDRZEJ WOJTOWICZ, SŁAWOMIR CHABEREK, MAŁGORZATA HULISZ-SECOMSKA, MITSUO YAMAUCHI, KAZIMIERZ OSTROWSKI: Disturbed pattern of collagen fibres in dentinal dysplasia type 1 . . . . .	169
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

## Original papers

KRZYSZTOF BORYSŁAWSKI, WIESŁAW KURLEJ, BOHDAN GWORYS: Changeability of emissary vein foramina based on modern skull material . . . . .	177
RENATA GÓRSKA, JAN KOWALSKI, HANNA GREGOREK, KAZIMIERZ MADALIŃSKI: The influence of selected risk factors on the clinical condition of patients with periodontal disease – an evaluation of cytokine level in peripheral blood . . . . .	183
HALINA PANEK: Epidemiological studies on functional models of occlusion in natural dentition . . . . .	189
PIOTR JĘDRZEJEWSKI, TADEUSZ CIEŚLIK, ALEKSANDER SIEROŃ: Clinical application of extremely low frequency magnetic fields – own experience . . . . .	195
TADEUSZ PAWELA, JAN KURYSZKO, ANDRZEJ DUBIEL, ZDZISŁAW KIEŁBOWICZ, JERZY RABCZYŃSKI, JAN WNUKIEWICZ: Consequences of disconnection of nerve and lower alveolar vessels in rabbit . . . . .	199
AGNIESZKA SULKA, DOROTA MIERZWA-DUDEK: Lasertherapy in the treatment of alveolitis . . . . .	205
URSZULA KACZMAREK, AGNIESZKA PATRZYK-LESZCZUK: Clinical evaluation of a chemomechanical caries cavities preparation . . . . .	211
TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA, JANINA STOPA: Clinical evaluation and microscope examination of EBS-Bonding System . . . . .	217
TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA, JOANNA PRZYBYŁ: Bonding System Prompt – adhesion of filling material and tooth structures . . . . .	223
URSZULA KACZMAREK, KATARZYNA JANKOWSKA, ELŻBIETA SOŁTAN: State of dentition of 4–5 year-old children from the city of Wrocław . . . . .	227
MARCIN MIKULEWICZ, BEATA PANEK, ANNA ZAREMBA: Children with cleft of lip, alveolar process and palate after endodontic treatment in material of Department of Orthodontics, Wrocław Medical University . . . . .	233
URSZULA KACZMAREK, TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA, MARCIN MIKULEWICZ, WOJCIECH GRZEBIEŁUCH: Evaluation of alveolar process bone density using digital radiography Digora – experimental studies . . . . .	237
ANNA KURHAŃSKA-FLISYKOWSKA, WŁODZIMIERZ ŁOJEWSKI, KAROLINA SOBOCZYŃSKA, JANINA STOPA, AGNIESZKA WIESIOŁOWSKA: Clinical evaluation of enamel matrix derivative in periodontal treatment . . . . .	241
ZBIGNIEW KOZŁOWSKI: Influence of chronic renal failure on changes of glucose level in blood and mixed saliva . . . . .	245

## Reviews

URSZULA KACZMAREK: Cavities classification based on caries lesions localization and stages . . . . .	251
TOMASZ KONOPKA, MONIKA RUTKOWSKA: Periodontitis as a risk factor for preterm labour – review of the literature . . . . .	259
DOROTA MIERZWA-DUDEK, MARZENA DOMINIAK: Pathological changes in the furcation defects and their treatment – review of the literature . . . . .	265

WOJCIECH BEDNARZ, MAREK ZIĘTEK: The methodology of the research evaluating the procedures of covering of gingival recession . . . . .	275
JOANNA ANTOSZEWSKA: Mechanism of molar movement caused by extraoral forces . . . . .	281
EWA JAKUBASZKO: Estrogen-like components release from resin-based dental materials in oral cavity environment . . . . .	285
ALINA WRZYSZCZ-KOWALCZYK, BEATA PREGIEL: Endodontic treatment of pulpitis in deciduous teeth . . . .	289
TOMASZ DĄBROWA, BOGUMIŁ PŁONKA: Telescopic attachments – general review . . . . .	293
HALINA PANEK, PAWEŁ BOHATER: Use of computerized systems in registrating some data from clinical and additional examinations performed in prosthodontics . . . . .	297
HALINA PANEK, TOMASZ DĄBROWA: Use of computerized systems in selected clinical and laboratory procedures in fixed prosthodontics . . . . .	303
 <b>Clinical case</b>	
JANINA SZELĄG: Allergy to nickel – case report . . . . .	309
MARZENA DOMINIAK, PAULINA LEŚNIAK, KATARZYNA ŁAGOWSKA, ANNA MICHALSKA, MAGDALENA OZGA, AGNIESZKA SZULGAN: Immediate and respite guided bone regeneration by extraction of an unerupted canines – preliminary report . . . . .	313
MARZENA DOMINIAK, ANNA ZAREMBA, KATARZYNA SKOŚKIEWICZ, EWA PYKA, PAWEŁ STĘPIEŃ: Possibility of coverage of gingival recession induced by surgical-orthodontic treatment of unerupted teeth – case series . . . . .	323
ANNA ZAREMBA: Mineral Trioxide Aggregate in the treatment of tooth hard tissue perforation – case report . . . . .	331
 <b>Reports</b>	
Report from 46 <sup>th</sup> Congress of GIRSO . . . . .	335
Report from II Conference of Polish Association of Craniomandibular Disorders (Kazimierz Dolny, 23–25 May 2002) . . . . .	337
Report from Board activity of the Lower Silesian Branch of the Polish Stomatological Association in Wrocław in the year 2001 . . . . .	339